

# Jak radzić sobie ze szkolną absencją? – Bezpieczeństwo w szkole

Grupa docelowa: Wychowawcy klas, pedagodzy, wicedyrektorzy

Temat spotkania i czas trwania	Najważniejsze problemy poruszane w czasie spotkania	Propozycje materiałów samokształceniowych	Planowane działania w sieci
<p>1. Spotkanie organizacyjne. Integracja grupy</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Analiza regulacji prawnych związanych z absencją szkolną, usprawiedliwianiem nieobecności, konsekwencjami nieuczęszczania do szkoły itp.</p> <p>2. Wstępne rozpoznanie problemu. Dyskusja na następujące tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dlaczego uczniowie opuszczają zajęcia szkolne?</li> <li>• jaką postawę wobec problemu prezentują rodzice?</li> <li>• jaką postawę wobec problemu prezentują nauczyciele?</li> </ul> <p>3. Praca w grupach nad konkretnymi problemami związanymi z absencją uczniów, np. motywowanie uczniów, regulacje prawne, problem bezpieczeństwa w szkole.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Fragmety przykładowych statutów szkolnych dotyczące problemu absencji</p> <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• O. Bąk, A. Cieślik, A. Oleszkowicz, Sposób na wagary. Jak radzić sobie z absencją uczniów?, Difin, Warszawa 2010.</li> <li>• D. Heyne [i in.], Niechęć do szkoły: jak pomóc dziecku, które opuszcza lekcje i wagaruje, GWP, Gdańsk 2004.</li> <li>• Zjawisko niechęci wobec szkoły: studium empiryczne szkolnej absencji, pod red. B. Majerek, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2007.</li> <li>• M. Stamm, Absencja szkolna w Szwajcarii: przełamanie tabu, [w:] „Gazeta Szkolna” 36/2007.</li> <li>• Badania warszawskich gimnazjalistów : wagary, agresja, wykroczenia i substancje psychoaktywne, [w:] „Świat Problemów” 3/2010.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dyskusja na forum dotycząca wyboru tematu na kolejne zajęcia.</li> <li>• Wyszukiwanie w internecie inspiracji do rozmowy na temat problemu absencji szkolnej.</li> <li>• Wspólne tworzenie netografii, czyli zbioru linków do zasobów internetowych związanych z absencją szkolną.</li> <li>• Prezentacja doświadczeń z najtrudniejszymi przypadkami nieuczęszczania do szkoły.</li> <li>• Prezentacja efektywnych rozwiązań.</li> <li>• Wybór zaproszonego gościa na następne spotkanie, podczas którego zaprezentowane zostaną dane na temat uczeźszczenia do szkoły uczniów w poprzednim roku szkolnym.</li> </ul>

<p>2. Absencja – poszukiwanie źródeł problemu</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Analiza uczęszczania do szkoły uczniów wybranej placówki w poprzednim roku szkolnym – w formie raportu. Wnioski z monitorowania frekwencji w tej placówce. Analizę przedstawia zaproszony gość, pedagog szkolny lub wicedyrektor (przykład szkoły spoza naszego powiatu/ gminy).</p> <p>2. Rozmowa i dyskusja z zaproszonym gościem.</p> <p>3. Praca w grupach oraz dyskusja nad tematami:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• przyczyny absencji, zdefiniowanie pojęcia i nazwanie problemu (powody, liczby, etc.);</li> <li>• wewnętrzne i pozaszkolne przyczyny absencji;</li> <li>• konsekwencje absencji;</li> <li>• najważniejsze obszary problemowe.</li> </ul>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Raport z analizy uczęszczania do szkoły uczniów</p> <p>Literatura: Jak wyżej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jak wyżej oraz wymiana materiałów na temat sposobów radzenia sobie z uczniami opuszczającymi zajęcia lekcyjne.</li> <li>• Dyskusja na forum na temat źródeł szkolnej absencji.</li> </ul>
<p>3. Diagnoza wewnątrzszkolnych przyczyn absencji</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Praca indywidualna lub w parach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• analiza regulacji wewnątrzszkolnych dotyczących absencji w szkole;</li> <li>• jakie obszary szkolnej codzienności mogą podnosić współczynnik absencji?</li> </ul> <p>2. Prezentacja efektów analizy.</p> <p>3. Praca w grupach: wypracowanie narzędzi do diagnozy zjawiska absencji wg pomysłu poszczególnych grup.</p> <p>4. Przygotowanie uczestników sieci do innych niż ankietowe badań absencji, np. fokus, wywiad, rozmowa.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Literatura: Jak wyżej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dyskusja na forum na temat wewnątrzszkolnych przyczyn absencji.</li> <li>• Porównywanie różnych zapisów wewnątrzszkolnych regulacji dotyczących absencji.</li> <li>• Prezentacja na forum eksperta, który poprowadzi warsztaty podczas następnego spotkania.</li> <li>• Każdy z uczestników sieci dokonuje własnej analizy frekwencji uczniów swojej szkoły i/ lub klasy. Zamieszcza ten materiał na forum i przesyła ekspertowi prowadzącemu warsztaty na następnym spotkaniu.</li> </ul>

<p>4. Jak przygotować zmianę? (4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Warsztaty – „Jak wprowadzić zmianę?,” prowadzone przez zaproszonego eksperta:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podsumowanie przez eksperta analiz poszczególnych uczestników sieci – zdefiniowanie wewnętrznych obszarów do zmiany;</li> <li>• jak przygotować do zmiany w szkole: radę pedagogiczną, uczniów, rodziców, pracowników obsługi i administracji?</li> <li>• wypracowanie scenariuszy spotkań z ww. grupami szkolnej społeczności;</li> <li>• jak skutecznie przeprowadzić ewaluację procesu zmiany?</li> </ul> <p>2. W ramach warsztatów: wspólne propozycje zmian (lub nowych rozwiązań) w odniesieniu do szkolnych przepisów dotyczących absencji (na bazie analizy regulacji wewnętrznych ze spotkania nr 3).</p> <p>3. Spotkanie z prawnikiem: omówienie wcześniej zamówionej opinii prawnej poświęconej możliwym do zastosowania rozwiązaniom antyabsencyjnym.</p> <p>4. Dyskusja z prawnikiem.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Pozycje zaproponowane przez eksperta</p> <p>Opinia prawna przygotowana przez prawnika, poświęcona możliwym do zastosowania rozwiązaniom antyabsencyjnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dyskusja na forum o warsztatach z ekspertem.</li> <li>• Wymiana poglądów na temat rozmaitych przypadków absencji występujących w szkole. Jak sobie z nimi radzić?</li> <li>• Wyszukiwanie w internecie informacji o ciekawych programach antyabsencyjnych czy interesujących sposobach radzenia sobie z absencją.</li> <li>• Dyskusja na forum na temat przedstawionej opinii prawnej.</li> </ul>
<p>5. Przykłady dobrych praktyk. Podsumowanie pracy w ramach sieci (4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Analiza SWOT pozyskanych lub wyszukanych w internecie programów antyabsencyjnych, realizowanych w różnych szkołach.</p> <p>2. Prezentacja i szczegółowe omówienie najlepszych programów i rozwiązań antyabsencyjnych.</p> <p>3. Dyskusja po każdej prezentacji, wskazanie elementów danego programu, które można zrealizować w szkołach uczestników sieci.</p> <p>4. Ewaluacja pracy w ramach sieci.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Strony internetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://www.szkolnictwo.pl">www.szkolnictwo.pl</a></li> <li>• <a href="http://www.edukacja.edux.pl">www.edukacja.edux.pl</a></li> <li>• <a href="http://www.zsokszow.internetdsl.pl">www.zsokszow.internetdsl.pl</a></li> <li>• <a href="http://www.zpomilki.pl">www.zpomilki.pl</a></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stworzenie banku dobrych praktyk i pomysłów powstałych lub zrealizowanych w ramach sieci.</li> <li>• Publikacja wyników ewaluacji pracy sieci.</li> <li>• Rozmowa o przyszłości i planowanie dalszych działań.</li> <li>• Dyskusja na forum na temat warsztatów.</li> </ul>